

ZATRUDNIENIE WSPOMAGANE
- TEORIA I PRAKTYKA

KRZYSZTOF GRABLEWSKI

ZATRUDNIENIE WSPOMAGANE
– TEORIA I PRAKTYKA

PWSZ
w ELBLĄGU

ELBLĄG 2022

PRZEWODNICZĄCY KOMITETU REDAKCYJNEGO WYDAWNICTWA
PWSZ W ELBLĄGU
Prof. dr hab. inż. Jerzy Łabanowski

RECENZENCI

Dr hab. Joanna Kuczevska
Prof. dr hab. Włodzimierz Rydzkowski

REDAKCJA, KOREKTA i SKŁAD

Oficyna Wydawnicza Edytor.org Lidia Ciecierska

PROJEKT OKŁADKI

Krzysztof Grablewski

WYDANO ZA ZGODĄ REKTORA PWSZ W ELBLĄGU

© Copyright by Wydawnictwo PWSZ w Elblągu

ISBN 978-83-62336-67-8

Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu
82-300 Elbląg, ul. Wojska Polskiego 1, tel. 55 629 05 55
Wydanie I. Nakład 120 egz., format B5, Arkuszy Wydaw. 10

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
ROZDZIAŁ 1. PRZEGLĄD TEORII RYNKU PRACY Z UWZGLĘDNIENIEM PROBLEMÓW ZATRUDNIENIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI	17
1.1. Geneza i rozwój teorii rynku pracy	17
1.1.1. Klasyczne podejście do rynku pracy	17
1.1.2. Szkoła historyczna i instytucjonalizm	24
1.1.3. Badania rynku pracy w XX wieku	26
1.1.4. Teorie dyskryminacji ekonomicznej i zarządzania różnorodnością	31
1.2. Sytuacja osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy w kontekście współczesnych teorii ekonomicznych	37
1.2.1. Wybrane kierunki badań u progu XXI wieku	37
1.2.2. Teorie segmentacji rynku pracy	41
1.2.3. Gospodarka oparta na wiedzy i teoria kapitału ludzkiego	48
ROZDZIAŁ 2. POLITYKA RYNKU PRACY W POLSCE ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI	
2.1. Polityka rynku pracy jako funkcja doktryny społeczno-gospodarczej	57
2.2. Ewolucja polityki rynku pracy w latach 1990–2019	62
2.3. Główne problemy rynku pracy w 2019 r.	71
2.4. Osoby z niepełnosprawnościami na rynku pracy	78
2.4.1. Geneza i rozwój systemu rehabilitacji zawodowej osób z niepełno- sprawnościami po 1990 r.	78
2.4.2. Sytuacja OzN na rynku pracy w 2019 r.	81

ROZDZIAŁ 3. INKLUZJA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI JAKO OBSZAR POLITYKI SPOŁECZNEJ W POLSCE I UNII EUROPEJSKIEJ	87
3.1. Znaczenie i rozwój polityki społecznej w Polsce	87
3.1.1. Wydatki na cele społeczne	87
3.1.2. Zasada subsydiarności i rola organizacji pozarządowych w realizacji usług społecznych	91
3.2. Europejski Model Społeczny	102
3.2.1. Europejski Model Społeczny jako kontynuacja idei społecznej gospodarki rynkowej	102
3.1.2. Przeciwdziałanie dyskryminacji, nierównościom oraz wykluczeniu społecznemu jako cel polityki Unii Europejskiej	106
3.3. Inkluzja osób z niepełnosprawnościami	115
ROZDZIAŁ 4. KONCEPCJA ZATRUDNIENIA WSPOMAGANEGO OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI	123
4.1. Istota i etapy zatrudnienia wspomaganego	123
4.2. Systemy organizacyjne zatrudnienia wspomaganego na świecie	131
4.3. Modele zatrudnienia wspomaganego w Polsce	137
ROZDZIAŁ 5. ZATRUDNIENIE WSPOMAGANE W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM – WYNIKI BADAŃ WŁASNYCH	147
5.1. Rynek pracy województwa warmińsko-mazurskiego	147
5.2. Osoby z niepełnosprawnościami na warmińsko-mazurskim rynku pracy	151
5.3. Geneza i rozwój zatrudnienia wspomaganego w województwie warmińsko- -mazurskim	155
5.4. Zatrudnienie wspomagane w opinii osób z niepełnosprawnościami (wyniki badania ankietowego)	157
5.4.1. Uwagi metodyczne	157
5.4.2. Administracja publiczna	160
5.4.3. Zatrudnienie wspomagane	163
5.5. Zatrudnienie wspomagane – analiza SWOT	167
5.5.1. Uwagi metodyczne	167
5.5.2. Mocne strony	168
5.5.3. Słabe strony	169

5.5.4. Szanse.....	171
5.5.5. Zagrożenia.....	173
5.6. Wnioski.....	174
ZAKOŃCZENIE.....	179
BIBLIOGRAFIA.....	187
ZAŁĄCZNIKI.....	203
Załącznik 1. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy – Kwestionariusz ankiety.....	205
Załącznik 2. Zatrudnienie wspomagane – mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia – Ankieta.....	213